

VIDAUS REIKALŲ
MINISTERIJA

VEIKSMAI SKIRTI SAVIVALDYBIŲ KONTROLĖS IR AUDITO TARNYBŲ NEPRIKLAUSOMUMUI DIDINTI

2025-04-16

VEIKSMAI

2023 m.

Tarpinstitucinės darbo grupės veiklos rezultatų integravimas į Vietos savivaldos įstatymo (VSI) projektą

- ❑ 2023 m. Iš Vyriausybės atstovų įstaigos, Lietuvos savivaldybių asociacijos, Savivaldybių kontrolierių asociacijos atstovų sudaryta darbo grupė;
- ❑ Darbo grupė priėmė išvadą – tobulinti VSI;
- ❑ 2024-06-20 įsigaliojo naujos VSI nuostatos.

2025 m.

Vietos savivaldos įstatymo (VSI) pakeitimo projekto parengimas

- ❑ Savivaldybės, Lietuvos savivaldybių asociacija, savivaldybių kontrolierių asociacija ir kitos institucijos pateikė pasiūlymus dėl VSI tobulinimo;
- ❑ Atliekamas gautų pasiūlymų vertinimas;
- ❑ Bus rengiamas VSI projektas - 2025 m. rudens sesija.

TARPINSTITUCINĖS DARBO GRUPĖS VEIKLOS REZULTATAI - TARPTAUTINĖS PRAKTIKOS ANALIZĖ (1)

Kas atlieka išorės auditą ir kontrolę savivaldybėse?

Aukščiausioji audito institucija	Aukščiausioji audito institucija ir specializuota institucija	Aukščiausioji audito institucija ir specializuota institucija (įstatymo nustatyta institucija), taip pat perkamos išorės paslaugos	Specializuota įstaiga	Perkamos išorės paslaugos	Savivaldybės finansų ir stebėsenos komitetas	Privatūs auditoriai, kurie atitinka nustatytus reikalavimus*
Belgija Slovakija Vengrija Slovėnija	Bulgarija	Lenkija	Portugalija (<i>įstatymo nustatyta institucija</i>) Latvija	Čekija Suomija	Islandija	Danija

*Auditorių parinkimą patvirtina Nacionalinė socialinių apeliacijų taryba (Ankestyrelsen), kuri yra atsakinga už bendrą teisinę vietos valdžios priežiūrą.

Informacijai apie tarptautinę praktiką surinkti buvo naudojamas European Committee on Democracy and Governance (CDDG) valdomas greitos užklausos įrankis (Rapide Response) Užklausa pateikta 39 šalims iš kurių atsakymus pateikė 12. Savo praktika pasidalino: Islandija, Bulgarija, Lenkija, Vengrija, Suomija, Slovėnija, Danija, Belgija, Latvija, Slovakija, Čekija, Portugalija.

Visos atsakymus pateikusios šalys nurodė, kad **savivaldybių išorės audito ir kontrolės funkcija nustatyta įstatymuose.**

TARPINSTITUCINĖS DARBO GRUPĖS VEIKLOS REZULTATAI

- TARPTAUTINĖS PRAKTIKOS ANALIZĖ (2)

Kokiu lygiu šios išorės audito ir kontrolės institucijos veikia*?

Vietos savivaldos	Regioniniu	Nacionaliniu	Nacionaliniu ir vietos savivaldos	Nacionaliniu ir regioniniu	Nacionaliniu, regioniniu, vietos savivaldos
Latvija	Belgija	Bulgarija, Islandija, Slovėnija, Vengrija	Čekija, Lenkija, Portugalija	Slovakija	Suomija

*Danija atsakymo nepateikė

Ar audito ir kontrolės funkcijos atskirtos**?

TAIP	NE
Čekija, Danija, Latvija, Lenkija, Portugalija, Slovakija, Suomija	Belgija, Bulgarija, Islandija, Slovėnija, Vengrija

**Švedija atsakymo nepateikė

TARPINSTITUCINĖS DARBO GRUPĖS VEIKLOS REZULTATAI - TARPTAUTINĖS PRAKTIKOS ANALIZĖ (3)

Kaip užtikrinamas audito ir kontrolės proceso nepriklausomumas ir skaidrumas?

Aukščiausioji audito institucija	Kita
Belgija	Švedija - Vietos valdžios tarybos ketverių metų laikotarpiui skiria ne mažiau kaip 5 politinių partijų pasiūlytus auditorius. Auditoriams padeda ekspertai, paprastai profesionalai iš privačių audito įmonių arba vidaus audito tarnybų. Bulgarija Čekija - Auditą atlieka išorės subjektas (regioninė įstaiga arba privatus auditorius), kuris neturi tiesioginio ryšio su konkrečios savivaldybės veikla. Slovakija Belgija - nors ir yra Flandrijos vyriausybės agentūra, Flandrijos auditas yra nuo jos nepriklausomas. Kad galėtų veikti nepriklausomai, Flandrijos audito veiklai vadovauja du audito komitetai: vienas iš vietos valdžios institucijų ir vienas iš Flandrijos administracijos. Du audito komitetus sudaro septyni nariai, kurių dauguma yra nepriklausomi ekspertai. Slovėnija Portugalija Danija, Latvija, Lenkija – nepriklausomumą ir skaidrumą užtikrina auditą atliekantys prisiekę auditoriai. Vengrija

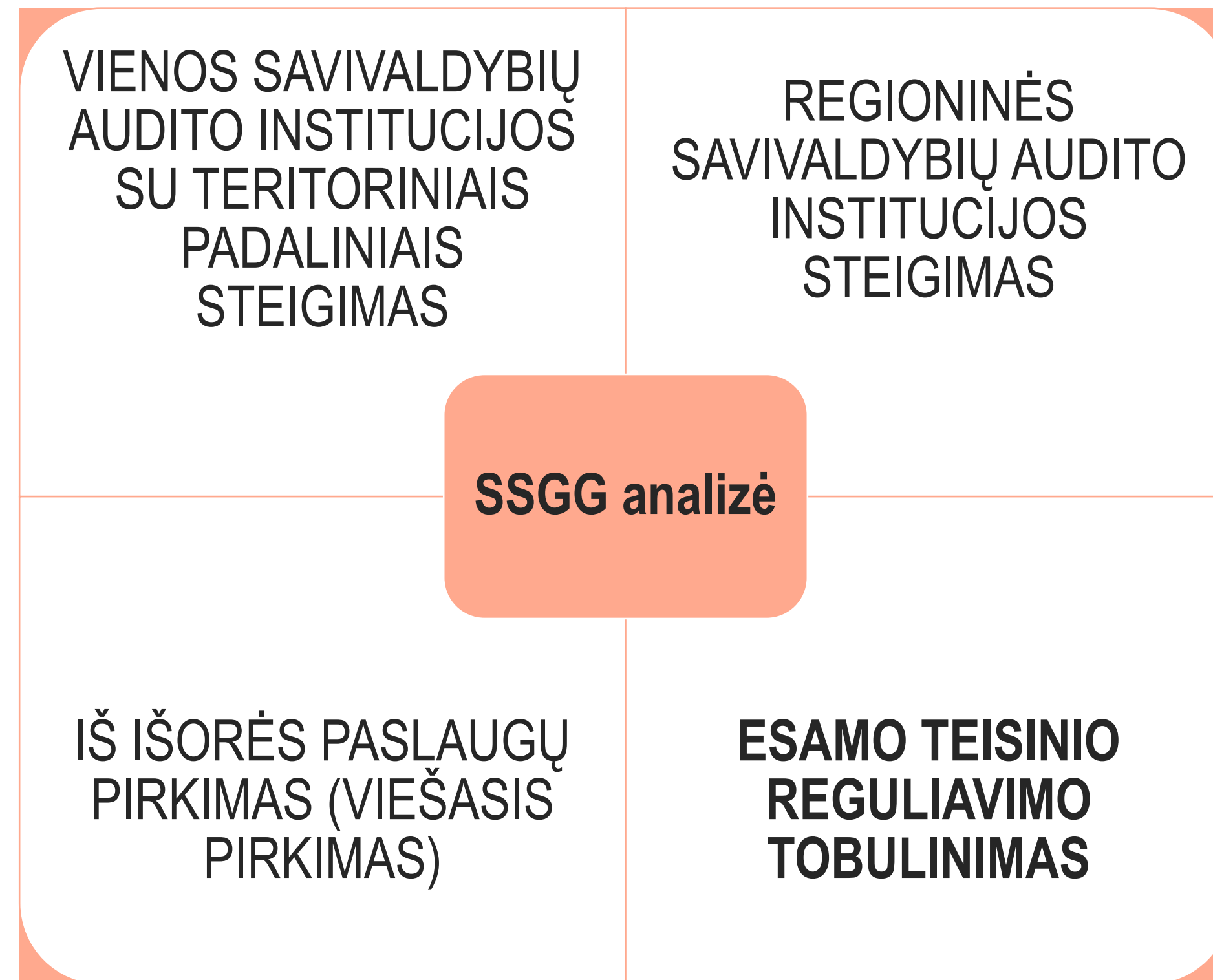
Išvada – užsienio šalyse veikia skirtingos savivaldybių išorės audito sistemos, **negalima teigti**, kad Lietuvoje veikianti savivaldybių išorės audito sistema neatitinka tarptautinės praktikos.

TARPINSTITUCINĖS DARBO GRUPĖS VEIKLOS REZULTATAI

- ALTERNATYVŲ VERTINIMAS

Stiprybės ir galimybės:

- Pakanka teisėkūros priemonių esamoms problemai spręsti.
- Užtikrinamas nepertraukiamas savivaldybės išorės finansinio, atitikties ir veiklos audito savivaldybės administracijoje, savivaldybės administravimo subjektuose ir savivaldybės valdomose įmonėse, atlikimas.
- SKAT žmogiškųjų išteklių išlaikymas (*daugiametė darbo patirtį, savivaldos sistemos žinojimas, kompetencijų atlikti VSĮ priskirtas funkcijas turėjimas*).

2024-06-20 įsigaliojo reglamentavimo pokyčiai didinantys savivaldybės kontrolės ir audito tarnybų bei Savivaldybės kontrolierių nepriklausomumą:

SAVIVALDYBĖS KONTROLĖS IR AUDITO TARNYBAI (SKAT) SUTEIKIAMA TEISĖ ATLIKTI PAPILDOMAS FUNKCIJAS:

- atlikti ne tik išorės finansinį, atitikties ir veiklos auditą, bet taip pat ir vertinimą;
- rengti ir savivaldybės tarybai teikti išvadą dėl savivaldybės infrastruktūros plėtros rėmimo programos ir jos administravimo lėšų panaudojimo ataskaitos;

PLEČIAMOS SAVIVALDYBĖS KONTROLIERIAUS FUNKCIJOS:

- *Savivaldybės kontrolieriaus skyrimo antrai kadencijai, skatinimo ir apdovanojimo, tarnybinių nuobaudų skyrimo, nušalinimo nuo pareigų klausimai.*

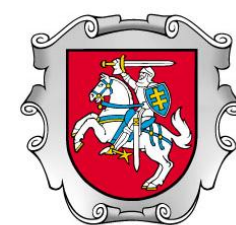
NUSTATOMA SKAT VIDAUS AUDITO ATLIKIMO TVARKA.

Savivaldybės kontrolierių asociacijos siūlymai tobulinti VSl (2025 m.):

- Gryninti Savivaldybės kontrolės ir audito tarnybos (SKAT) sąvoką ir SKAT funkcijas;
- Atsisakyti pareigos Kontrolės komitetui vertinti SKAT darbo užmokesčiui reikalingus biudžeto asignavimus;
- Gryninti Savivaldybės kontrolieriaus funkcijas sprendžiant su juo susijusius einamuosius vidaus administravimo klausimus;
- Suteikti teisę prisijungti prie duomenų valdymo ir apskaitos sistemų;
- Sudaryti sąlygas geriau (labiau) įgyvendinti teikiamas rekomendacijas ir taip didinti jų poveikį.

Klausimai

